

избѣжно притопяване между тукашнитѣ славяни, скоро помрачиха удивителното му начинание.

Цвѣтът на висшето българско болярство бѣше изклано още въ Търново. Отъ останалитѣ живи: болери и духовници, нѣкои се спасиха съ бѣгъ къмъ Австрия, Влашко и Русия, други се потурчиха, а трети запазиха благородното си минало само въ носия или войнишки правдини за да се загубятъ и тѣ между общата рая къмъ срѣдата на робството и дори въ края на XVIII-я вѣкъ. Това ще се илюстрира съ малки примѣри отъ самия Сливенъ, а подробностите по тия рѣзки промѣни сѫ общи за краишата на цѣла България. Високите кули и укрѣпления, като гнѣзда на бранители и емблема на минало владичество и независимостъ, трѣбаше да се сринатъ. Обществените здания и храмове се обрѣщаха на складове, обори и джамии. Такава сѫдба сѫ имали и сливенските каменни зидове на бивши тукъ български гарнизони. Съобразенията за сринването имъ сѫ лежали главно въ прѣдпазата отъ бунтовни въ тѣхъ опити. Възможно е нѣкои отъ тѣхъ да сѫ уцѣлѣли кїсно до падането на Ц-дъ, било като помѣщения на врѣменни турски гарнизони или слѣдъ като, прѣдадени подъ извѣстни условия, пригъжащите къмъ тѣхъ жители сѫ били обдарили съ правдини и институирани въ войниклъкъ¹⁾. Едно

¹⁾ По Хамера, началото на войниклъка, като военна система, а по-кїсно окарикатурена съ прѣвръщането ѹ въ служба за обоза, поправянето на пѫтищата, пасение на сultански коне и т. н., датира отъ Мурадъ I. Той ни отниса рано слѣдъ учрѣдявансто на еничерството. Още при падането на Нишъ, Мурадъ се заема за реорганизирането на военната система, като допълва и урегулира въпросния войнишки институтъ. Въ сѫдбата съмисъль продължавадѣлото и вториятъ румелийски беглербегъ, Тимурташъ, слѣдъ смъртта на Лалашахина. България още не бѣ паднала окончателно, когато р-дица нейни краища бѣха подведени подъ войнишкия институтъ, какъвто е случая съ Родопско, Пиротско, покрайнините на Източния Балканъ и т. н. Българските войници сѫ се наричали отъ турцитѣ уйнакъ или войнакъ. Елементитѣ на тоя по-послѣ разширенъ институтъ сѫ взети най-вече отъ срѣдневѣковнитѣ български институти. Къмъ войнишкия институтъ на първо врѣме сѫ принадлежели цѣли заселища и даже области, а не само отдѣлни български фамилии. Войниците не сѫ плащали никакъвъ данъкъ, имали сѫ свободата да ездатъ на коне, да носятъ старитѣ носии и сѫ участвували въ сраженията и т. н. Подробностите по произхода, сѫщността и развой на тоя ин-